

קוד אתי (CODE OF CONDUCT)

ספטמבר 2016

מסמך תומך למדיניות הארגון

יישום הערכים, כללי המדיניות ועקרונות האיכות שלנו

המשתמשים העיקריים

- חובה עבור:
- כל העמותות הלאומיות (National Associations - NA) והעמותות המקדמות והתומכות (Promoting and Supporting Associations – PSA) של ארגון SOS העולמי
 - כל חברי ההנהלה והעובדים של SOS
 - כל משרדי המזכירות הכללית של ארגון SOS העולמי
 - כל מי שעובד עבור או בשם SOS

תקנונים קשורים

המדיניות הבסיסית: [מי אנחנו – הצהרת החזון של SOS \(Who We Are – Mission Statement of SOS Children's Villages\)](#)

מסמכים, מערכות וכלים קשורים

מדיניות ההגנה על הילדים (Child Protection Policy)
 המדריך בנושא משאבי אנוש (Human Resource Manual)
 הנהל למנעית הונאות ושחד (Anti-Fraud and Anti-Corruption Guideline)
 הליכי דיווח ותגובה למען הגנה על הילדים (Reporting and Responding Procedures for Child Protection)

עקרונות איכות ומסמכי מדיניות מרכזיים
 מסמכים תומכים למדיניות הארגון

אחריות על התוכן

פונקציה: משאבי אנוש ופיתוח ארגוני

תהליך הפיתוח

באישור: המזכ"ל, ספטמבר 2011
 מסמך זה נוצר בידי מחלקת משאבי אנוש (HR) / פיתוח ארגוני (OD), בסיוע העמותות הלאומיות (NA), צוות ההנהלה הבכירה, יועץ חיצוני והמזכ"ל.
 שפת המקור: אנגלית
 כתובת אינטראנט: intranet.sos-kd.org/HROD

תוכן עניינים

4	מבוא.....
5	1 שמירה על התנהגות מכבדת ואחראית.....
5	2 התנהגות מקצועית ביחס לילדים.....
5	קידום רווחת הילדים והתפתחותם.....
5	הגנה על הילדים מפני פגיעה.....
6	3 התנהגות מקצועית ביחס להיבטים אחרים בעבודה.....
6	שימוש אחראי בכוח ובתפקיד.....
7	שימוש אחראי במשאבים.....
7	שימוש אחראי במידע.....
	4 השלכות הפרת קוד האתי 8
8	5 חתימה והתחייבות.....

מבוא

ארגון SOS פועל למען ילדים וצעירים¹ בתור ארגון עצמאי לא-ממשלתי לפיתוח חברתי. אנחנו מכבדים מגוון דתות ותרבויות, ופועלים במדינות ובקהילות שיעודנו עשוי לתרום להתפתחותן. אנחנו עובדים על פי החוק המקומי, ברוח החזון, הייעוד והערכים שלנו, כפי שמתוארים בחוברת "מי אנחנו", ברוח הסטנדרטים שקבענו בתחום האיכות, לרבות מדיניות ההגנה על הילדים (Child Protection Policy), וברוח אמנת זכויות הילד של האו"ם, שאותה אנחנו מקדמים ברחבי העולם.

כל ילד שייך למשפחה וגדל בסביבה המספקת לו אהבה, כבוד וביטחון.	החזון שלנו הייעוד שלנו הערכים שלנו
אנחנו בונים משפחות עבור ילדים הזקוקים לכך, עוזרים להם לעצב את עתידם, ונוטלים חלק בפיתוח הקהילות שלהם.	
אומץ אנחנו עושים ופועלים	
מחויבות אנחנו מקיימים את ההבטחות שלנו	
אמון אנחנו מאמינים זה בזה	
אחריות אנחנו שותפים אמינים	

אלה ההשקפות והגישות שעליהן מושתת הארגון שלנו; אבני היסוד של הצלחתנו. ערכי יסוד אלה מכוונים את הפעולות שאנחנו נוקטים, את החלטות שאנחנו מקבלים ואת הקשרים שלנו בעודנו פועלים להגשמת הייעוד שלנו ולשמירה על ביטחון הילדים שבחסותנו. ארגון SOS פועל על פי ערכי ליבה אלה כדי לשמור על המוניטין שיצא לו כארגון איכותי המטפל בילדים ובצעירים מתוך יושר וכבוד לזכויותיהם הבסיסיות של כל בני האדם, בהתאם להצהרת זכויות האדם העולמית. הארגון מכיר גם בקיומם של קודים, חוקים ונהלים חיצוניים שתומכים בעבודתנו בכל הקשור לזכויות הילד ולעקרונות הומניטריים. זאת ועוד, בקודים, בחוקים ובנהלים הללו נעשה שימוש בפיתוח של קוד האתי זה.

ארגון SOS פיתח את הקוד האתי הזה כדי לשמר ולקדם את הסטנדרטים הגבוהים ביותר של התנהגות אתית ומקצועית בקרב כל עובדי הארגון ושותפיו – מבלי לפגוע בזכויות החלות במדינות שבהן אנחנו פועלים. מטרת הקוד אינה להעניש או להטיל סנקציות, אלא להביא למודעות ולהנחות את התנהגות עובדי הארגון ושותפיו. יחד עם זאת, במקרים מסויימים עשוי להביא לכך שיוטלו סנקציות בהתאם, ומעבר לכך אף פניה לרשויות החוק. יתרה מזאת, מסמך זה נועד להגן על העובדים והשותפים מפני האשמות שווא בגין התנהגות בלתי הולמת כלפי ילדים. הנהלת הארגון המקומי תפעל כמנגנון בירור כאשר יש צורך לכך.

קוד האתי זה חל על כל עובד שכיר ועובד קבלן של SOS וכן על כל אדם שנמצא בקשר רשמי אחר כלשהו עם SOS, ורלוונטי לכל אתרי הפעילות של SOS בעולם. קוד זה הוא תוספת לחובות הכלליות החלות על העובדים ומופיעות בחוברת לעובד.

¹ על פי אמנת זכויות הילד של האו"ם, 'ילד' הוא כל אדם שגילו פחות מ-18 שנה. במסמך זה, המילה 'ילד' מתייחס גם לצעירים עד גיל 24 בתוכניות של הארגון.

1 שמירה על התנהגות מכבדת ואחראית

- 1.1** כל עובד בארגון מתחייב לפעול לפי חוקי המדינה. קוד האתי מתייחס להתנהגות גם מעבר לחוק.
- 1.2** ידוע לי כי בתור עובד/שותף של SOS, אני תמיד מייצג/ת את SOS בעבודה שלי ובחיי הפרטיים. ידוע לי כי לגישה ולהתנהגות שלי יש השפעה רבה על הילדים והעובדים בתכניות SOS ועל המוניטין של הארגון. לפיכך, אקפיד על התנהגות הולמת הן בתוך כפרי הילדים של SOS והן מחוץ להם. בייחוד אקפיד לציית לחוקים המקומיים החלים במקום מגוריי ובמקום עבודתי, ואפעל בהתאם לערכי הליבה של הארגון המפורטים לעיל.
- 1.3** באינטראקציות שלי עם כל הילדים, בני הנוער, העובדים והשותפים של SOS, אני מחויב לשמור על התנהגות אמפתית ובלתי אלימה במעשים, בדיבור ובתנועות הגוף. אני מכבד את הזכויות הבסיסיות של כל אחד, ללא הבדל מין, גיל, יכולות, בריאות, שפה, מוצא אתני, גזע, צבע, דת, מעמד, נטייה מינית וכל היבט אחר של זהות או תכונות אישיות. אפעל ואנהג בצורה הוגנת, כנה ומנומסת כלפי כל הילדים, בני הנוער, העובדים והשותפים ברגישות, בסובלנות, בכבוד ובהתחשבות. מכבד את חוקי המדינה ואת התרבות, המסורת והמנהגים המקומיים כל עוד הם אינם מנוגדים לאמנות האו"ם על מנת זכויות הילד. לכן לא אקח חלק באף צורה של אפליה, הטרדה או התעללות (פיזית, מינית או מילולית), איום או ניצול, ולא אפר בשום דרך אחרת את זכויותיהם של אחרים.
- 1.4** אם אני בתפקיד מנהל, אני מבין גם שיש לי תחומי אחריות נוספים שבהם עליי לשמש דוגמה אישית להתנהגות ההולמת שקוד זה מקדם, כדי ליצור סביבה שהתנהגות הולמת יכולה לשגשג בה. אוודא שהעובדים והשותפים של SOS מודעים לקוד זה וזוכים לתמיכה ביישומו, ואטפל בהתאם ובאופן פעיל בכל התנהגות פסולה ובכל הפרה של הקוד.

2 התנהגות מקצועית ביחס לילדים

קידום רווחת הילדים והתפתחותם

- 2.1** אני דואג למצבם של הילדים ככלל, ואשתדל לפעול לקידום רווחתם ולתרום להתפתחות של כל ילד ולמימוש מלוא הפוטנציאל שלו.
- 2.2** אתרום ליצירת אווירה אוהבת ודואגת עבור הילדים. אנהג בילדים מתוך כבוד, צדק והבנה ואקנה להם ערכים והכוונה מוסרית, משמעת עצמית והדרכה נאותה.
- 2.3** ידוע לי כי אני משמש כמודל לחיקוי לילדים ולבני הנוער, ולכן אני מתחייב להמחיש ולהציג להם התנהגות מכבדת ואחראית. אני מכיר בעקרון ההזדמנויות השוות ואתייחס לכל הילדים באופן שווה, ובכלל זה אקדם את השוויון בין המינים.

הגנה על הילדים מפני פגיעה

- 2.4** כל הפעולות שלי בקשר עם הילדים תעשה בהתאם לעקרונות הארגון והערכה..
- 2.5** אקפיד על התנהגות השומרת על הילדים ועל בני הנוער מפני כל צורה של אפליה, ניצול, התעללות והזנחה. אתמוך נחרצות בערכים ובחזון שלנו, שלפיהם "כל ילד גדל במשפחה, באווירה של אהבה, כבוד וביטחון", ואפעל לקידום התפתחות הילדים.
- 2.6** לא אאזום, לא אהיה מעורב ולא אלים עניין בקשר מיני עם הילדים. ידוע לי שכל קשר מיני עם ילד הוא עבירה פלילית חמורה, וגם יפגע במוניטין של הארגון. הערכה שגויה של גיל הילד אינה מהווה עילה מוצדקת לקשר כזה.
- 2.7** לא אשלם, לא אעסיק ולא אסחור במוצרים, בטובות או בשירותים תמורת מין, לרבות טובות מיניות או צורות אחרות של התנהגות משפילה, מבזה או נצלנית. בכלל זה לא אסחור בשירותי SOS המגיעים למשתתפים בתכניות SOS.
- 2.8** משמעות הדבר היא כי לא אצור קשרים מיניים עם מקבלי ונותני סיוע או שירותים מ-SOS, מאחר שקשרים כאלה ודאי יפגעו באמינות וביושרה של העבודה של SOS.
- 2.9** לא אעסיק בתמורת תלשום ילדים בכל עבודה כלשהיא, לרבות בכל עבודה שעלולה לסכן אותם, לפגוע בהשכלתם או להזיק להתפתחותם הפיזית, המנטלית, החברתית, הרוחנית או המוסרית.

2.10 אוודא שאחרים יוכלו לראות את עבודתי עם הילדים, וככלל אמנע משהייה ממושכת לבד עם ילדים והרחק מאחרים. רק אם הגדרת התפקיד שלי מצדיקה זאת (למשל, אמהות/הורים ב-SOS), אבלה זמן ממושך יותר לבד עם הילדים. לא אארח בביתי ילדים המשתתפים באחת מתכניות SOS למשך הלילה או לתקופות ממושכות, ללא אישור אם הבית והרכז. מבוגר אחראי נוסף חייב להיות נוכח בכל רגע נתון.

2.11 אדווח על כל חשש או עדות לניצול ילדים, להתעללות בילדים או להפרה אחרת של מדיניות ההגנה על הילדים, על פי מערכת הדיווח והתגובה שלנו. הארגון יגן עליי ויתמוך בי בעת הצורך.²

2.12 אשמור על סודיות המידע על הילדים ובני הנוער המשתתפים בתכניות SOS3 (למשל, מידע על הרקע המשפחתי, המצב הבריאותי וכן הלאה)⁴. עקרון הסודיות כולל גם משתתפי-עבר בתכניות SOS, על אחיהם ועל אחיותיהם, ומחייב את העובדים גם לאחר סיום העסקתם ב-SOS. חובת סודיות זו כוללת כל פרט על הילד ומשפחתו וכל נתון או תמונה שקשורים לכפר, לחניכיו, לבוגריו ולעובדיו.

2.13 אחשוף כל פרט מידע על אישומים, חשדות, ותלונות התלויים נגדי בנוגע לכל העבירות הפליליות ובקשר לילדים הן בעת הצטרפותי ל-SOS והן אם יעלו אישומים, חשדות, ותלונות כאלה במהלך העסקתי.

3 התנהגות מקצועית ביחס להיבטים אחרים בעבודה

שימוש אחראי בכוח ובתפקיד

3.1 אשתמש בתפקידי לטובת הארגון בכל אינטראקציה עם פקידי ממשלה, תורמים, מממנים, ספקים ושותפים אחרים של SOS. אמנע מכל מעשה שעלול ליצור ניגוד עניינים בשל התחייבויות ו/או אינטרסים אישיים שיש לי כלפי גורמי צד שלישי שמנהלים קשרים עסקיים עם SOS.

3.2 ידוע לי שילדים, בני נוער ומבוגרים רואים בי בעל סמכות. לא אנצל את תפקידי לטובתי האישית או לטובת בני משפחתי או חבריי.

3.3 משמעות הדבר היא כי לא אהיה מעורב בקשר עסקי מכל סוג שהוא בשם SOS עם בני משפחתי, חבריי או כל מכר אישי אחר בנוגע לאספקת מוצרים או שירותים ל-SOS.⁵ רכישה מסוג זה מקובלת אך ורק אם היא מיוצרת בתנאי תהליך רכישה שקוף, הוגן ומחויב למתן דין וחשבון מראש.

3.4 ידוע לי כי העסקת קרובים ובני זוג של עובדים קיימים ושל חברי הנהלה אינה מקובלת ואינה מומלצת.⁶ גיוס קרובי משפחה של עובדים קיימים מקובל אך ורק במידה ושאין בכפיפות והגיוס נעשה בתהליך שקוף, הוגן ומחויב למתן דין וחשבון ובאישור ההנהלה המקומית של הארגון מראש.

3.5 ברור לי שאסור לי לבקש, לקבל, או להזמין תשלום, שירות או טובה אישיים מאחרים – בעיקר ממשתתפים בתכניות SOS – בתמורה למתן עזרה, תמיכה, מוצרים או שירותים מכל סוג שהוא מצד SOS. לא אקבל תשלום או מתנות גדולות (למעט מחוות הערכה קטנות מנציגי השלטון, ממשתתפים בתכניות SOS, מתורמים, מספקים או מגורמים אחרים, אם תמורה או מתנות אלה הוצעו לי כתוצאה מהעסקתי ועיסוקי ב-SOS. אם מציעים לי או נותנים לי תשלום או מתנות מכל סוג שהוא, עליי ליידע את המנהל הישיר שלי.

3.6 אם אהיה מעורב בפעילויות פוליטיות, דתיות או קהילתיות מקומיות, אבטיח שהיעוד והיעדים של SOS לא ייפגעו, וכי לא ייצא שם רע ל-SOS. יש לדווח על מעורבות כאלה לארגון.

3.7 לא אעבוד בהשפעת אלכוהול או חומרים אחרים הפוגעים ביכולתי לבצע את עבודתי.

² באחריות SOS ילדים להבטיח כי כל מי שמדווח על חשש כזה בתום לב ומתוקף תפקידו, לא יסבול מהשלכות שליליות או מתגובות עוינות כתוצאה מכך, גם אם יתברר כי הייתה זו האשמת שווא. עם זאת, אם עובד יעלה האשמות שווא או האשמות זדוניות בידועין, ייתכן כי יינקטו נגדו צעדים משמעתיים. ראו גם: 4.3.

³ שמירה על סודיות פירושה "להבטיח שהגישה למידע תהיה שמורה למורשים בלבד".

⁴ אין לפרסם ברשתות החברתיות (כגון Facebook) צילומים של המשתתפים בתכניות SOS ומידע אחר עליהם ללא הסכמה מצדם או מצד האפטרופוס שלהם.

⁵ רכישה כזו של מוצרים או שירותים מותרת רק אם קדם לה תהליך רכש פתוח, הוגן, שקוף וברור, שבו הוכח כי המוצרים או השירותים שהאדם או החברה מציעים הם בעלי האיכות והערך הגבוהים ביותר עבור SOS.

⁶ ראה את המדריך בנושא משאבי אנוש, סטנדרט 5: תהליך גיוס מקצועי, עמוד 25

3.8 אקפיד על יחסי עבודה טובים ובונים עם כל עמיתיי. לא אאפשר לקשרים אישיים עם עמיתים להשפיע לרעה על העבודה שלי, על עמיתים אחרים או על סביבת העבודה ככלל, ואדווח למנהל הישיר על כל קשר אינטימי עם עובד אחר. לא יהיה לי קשר אישי אינטימי עם המנהל הישיר שלי או עם עובד שכפוף אליי.

שימוש אחראי במשאבים

- 3.9** אנהל את המשאבים⁷ שארגון SOS כפרי ילדים מפקיד בידיי באופן שקוף ושקול, ובכפוף לאמצעי הבקרה הרשמיים שמבטיחים שימוש אופטימלי בכל המשאבים החומריים והאנושיים שלנו.
- 3.10** העובדים הם המשאב החשוב ביותר ל-SOS. לא אתנהג באופן שמסכן שלא לצורך את הבריאות, הבטיחות או הביטחון שלי או של אחרים שעמם אני עובד.
- 3.11** אשתמש בכל המחשבים ובאמצעי טכנולוגיית מידע אחרים באופן אחראי ואמנע משימוש בלתי הולם, במיוחד משימוש הקשור ליצירה, לצפייה, להורדה או להפצה של חומרים בלתי הולמים או פוגעניים, כולל אך מבלי לגרוע מכלליות האמור, תמונות וסרטונים של ילדים בתוכניות SOS, פורנוגרפיה או פורנוגרפיית ילדים, ואלימות.
- 3.12** אבצע את עבודתי מתוך אחריות לסביבה כדי לשמש מודל ראוי לחיקוי לילדים ולבני הנוער וכדי להשאר סביבה שלמה ובריאה לדורות הבאים.

שימוש אחראי במידע

- 3.13** מכיוון שתפקידי ב-SOS כרוך באמון ובביטחון, אנהג בזהירות בכל הקשור בחשיפת מידע מעבר לדרישות הרגילות של עבודתי. לא אמסור מידע רגיש או מידע שעלול להזיק לגורמים או לאנשים חיצוניים, לרבות נציגי התקשורת, ללא היתר מתאים. אעמוד בהגבלות המפורטות בנהלים הרלוונטיים של SOS.
- 3.14** שיתוף ושימוש במידע על הילדים והעובדים (למשל נתונים, תמונות וכו' למטרות יחסי ציבור) מותר אך ורק בתיאום מלא עם חוקי מדינת ישראל⁸. באם אעשה שיתוף ושימוש במידע על הילדים או הכפרים, אפעל מתוך כבוד והתחשבות בפרטיותם ובכבודם.
- 3.15** אני מתחייב לשתף את המידע הנדרש בזמן כדי לתרום לסביבה ארגונית הרמונית, תוך התחשבות בטובת הילד.

⁷ משאבים פיננסיים ומשאבים שאינם פיננסיים
⁸ בפרט "חוק הגנת קטין מפני פרסומים מזיקים".

4 השלכות הפרת קוד האתי

- 4.1** לכל אחת מפעולותיי יש חשיבות! אני מבין שלכל הפרה של קוד האתי זה עלולות להיות השלכות חמורות על חיי הילדים ובני הנוער ועל הארגון. לכן SOS יטפל בהפרות של קוד האתי כפי שימצא לנכון, ללא קשר לתפקיד, לסטטוס או לקשרים אישיים, ובהתאם לחוקים המקומיים ולחוקי המדינה ו/או בהתאם לתנאי השירות שהגדיר SOS. ההשלכות עשויות לכלול נקיטת צעדים משמעותיים, עד וכולל פיטורין, ואף הפניית הטיפול לרשויות המדינה, כגון משטרה וגופים רלוונטיים אחרים.
- 4.2** אם אגלה כי אדם אחר הפר את קוד האתי, אני מבין כי חובה עליי לדווח עליה למנהל שלי או לבעל תפקיד אחר שיכול לקבל דיווחים כאלה.
- 4.3** אני מבין שאם אדווח על הפרה בפועל או על הפרה אפשרית של קוד האתי, עליי לעשות זאת בתום לב, וכי SOS יודא כי לא אסבול מהשלכות שליליות או מתגובות עוינות כתוצאה מהדיווח הנגזר מתפקידי, גם אם יתברר מאוחר יותר כי הייתה זו האשמת שווא. עם זאת, אני מבין גם כי אם אעלה האשמת שווא או האשמה זדונית ביודעין, ייתכן כי יינקטו נגדי צעדים משמעותיים. בנוסף לכך, ברור לי כי אם יתברר שידעתי על התנהגות פסולה של אדם אחר ולא דיווחתי עליה, גם אז ייתכן שיינקטו נגדי צעדים משמעותיים.
- 4.4** ברור לי שקוד האתי אינו יכול לפרט את כל היבטי ההתנהגות ההולמת. בכל מקרה של חשש בנוגע להתנהגות פסולה אפשרית או להתנהגות שעלולה להוציא שם רע לארגון, אני מתחייב להעלות את החשש בהקדם האפשרי בפני המנהל שלי בעל-פה או בכתב.
- 4.5** אם החשש נוגע למנהל, יש להעביר את הדיווחים עליו למנהל הממונה עליו או למחלקת משאבי אנוש ברמה שמעליו.

5 חתימה והתחייבות

- 5.1** קראתי בעיון ואני מבין בבירור את קוד האתי של SOS. אני מודע לכך ש-SOS מצפה ממני לשמור תמיד על עקרונות ההתנהגות המתוארים בקוד אתי זה. ההקשר והתוכן של הקוד ברורים לי לחלוטין. בחתימתי על קוד אתי זה, אני מתחייב (ביחד עם ארגון SOS כולו) לשאוף ולשמור על ההתנהגות הנדרשת כתנאי מקדים להעסקתי ב-SOS.
- 5.2** קיבלתי עותק של מסמך זה ואני חתום עליו; עותק של המסמך החתום יתויק בתיקי האישי.

שם: _____ תאריך: _____

חתימה: _____ מקום: _____